



HDP

TARIM BÜLTENİ

- Uluslararası Para Fonu (IMF) "Küresel Gıda Kriziyle Mücadele: Etki, Politika Yanıtı ve IMF'nin Rolü" başlıklı raporunu yayımladı. Rapora göre, küresel gıda krizine bağlı olarak finansal maliyetler artmaktadır. Raporda, gıda güvensizliğine yüksek oranda maruz kalan ülkelerde gıda ve gübre fiyatlarındaki artış nedeniyle 2022 ve 2023'te ithalat maliyetlerinin de 9 milyar dolar artabileceği ifade edilmektedir.
- Gıda ve Tarım Örgütü'ne (FAO) göre gıda fiyatlarındaki artış, hali hazırda hassas durumda olan ülkeleri krize sürüklemekte, her gün 30 binden fazla kişi çatışma ve zulüm nedeniyle evlerini terk etmek zorunda kalmaktadır.
- Dünya Gıda Günü'nün bu yılki temasını, "Hiç kimseyi geride bırakma" olarak belirleyen FAO, 2021'de yüksek akut gıda güvensizliği yaşayan yaklaşık 193 milyon kişinin, hayatta kalması için insani destek gerektiğini ve bunların yarım milyondan fazlasının, açlık ve ölüm gibi felaketlerle karşı karşıya kaldığını belirtmektedir.
- Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. (Türkşeker), şeker fiyatlarına %8 zam yaparak 50 kilogramlık şekerin çuval fiyatını 750 TL'den 810 TL seviyesine çıkarttı. Türkşeker'in kilogram başına 15 TL'den verdiği şekerin fiyatı ise 16,20 TL'ye yükseldi.
- TÜİK, eylül ayı tarım ürünleri Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) verilerini açıkladı. Tarım-ÜFE'de, 2022 yılı eylül ayında bir önceki aya göre %7.14, bir önceki yılın aynı ayına göre %156 artış gerçekleşmiştir.
- İstanbul'da Ekim ayı enflasyonu %108,8 ile 1995'ten bu yana 27 yılın zirvesinde en yüksek seviyeyi görmüştür.
- Yalova'da mühendis, mimar, diyetisyen, öğretmen ve tekstilcilerin aralarında bulunduğu 16 kadın iki ay önce Marcel Aronya ve Tıbbi Aromatik Bitkiler Kadın Girişimi Üretim ve İşletme Kooperatifini kurdu.

Bazı Gıdaların Yıllık Fiyat Değişimi (En düşük markalı ürünler)

Gıda Ürünü	Ekim 2021 Fiyat (TL)	Ekim 2022 Fiyat (TL)	Yüzdelerik artış (%)
Un 1kg	5,15	11,9	130
Ayçiçek Yağı 1 lt	15,9	35,5	123
Pilavlık Bulgur 1 kg	7,45	16,9	126
Baldo Pirinç 1 kg	12,25	28,5	132
Toz şeker 5 kg	31,95	123,5	286
Çaykur filiz 1 kg	43,95	79,95	81
Yoğurt 1 kg	9,5	29,95	215
Süt 1 lt	6,45	18,5	186
Piliç kg 1kg	15,25	30,9	102
30'lu yumurta	30,9	77,45	150
Beyaz Peynir	27,5	69,5	152
Soğan	2,25	7,43	229
Patates	4,45	10,70	140
Domates	7,15	14,9	108
Biber	7,49	28,9	285
Nar	7,69	13,43	74
Limon	4,99	17,93	259
Elma	6,99	12,9	84

Kaynak: fiyatarsivi.com

- 2017'de domatesin kilosu 5 TL, sivri biberin kilosu 5 TL, kuru soğanın kilosu 1 TL, yumurtanın tanesi 27 kuruş ve 5 litrelik Ayçiçek yağı da 24 TL'ydi. Menemenin maliyeti 8,5 liraydı. 2022 Ekim ayında menemen için kullanılacak 1 kg domates 15 TL, yarım kilo carliston biber 14,5 TL 2 soğan 1,5 TL 4 yumurta 10 TL, 100 ml ayçiçek yağı 3,5 TL olduğu için 2022 ekim ayında menemenin maliyeti 44,5 TL olmuştur. Son beş yılda menemenin maliyeti %423 artmıştır.

Sermayeyi önceleyen tarım politikalarının bedelini çiftçiler ödüyor!

- Türkiye'de tarımsal üretim maliyetleri yükselmeye devam etmektedir. Tohum, fide, fidan, gübre, ilaç (tarım zehiri), mazot, traktör, hasat makinesi, arazi kirası, su, enerji gibi birçok girdi en az %200 artmıştır.

Gübre Fiyat artışı

Gübre	2020	2021	2022	Artış oranı(%)
Üre Gübre(ton)	1800 TL	5500	14250	691
20-20 Gübre (ton)	1680	4300	11500	584
DAP Gübre (ton)	2250	6900	19000	744
Amonyum Sülfat (Ton)	940	3100	7500	697

Hububat Tohum Fiyat Artışı

Tohum	2020	2021	2022 KDV hariç	Artış oranı(%)
Makarnalık Buğday (ton)	2500	3500	10500	320
Ekmeklik Buğday (ton)	2300	3300	10500	356
Arpa (ton)	2000	3250	9000	350
Trikitale	2100	3275	9500	352
Yulaf	2100	3300	7000	233

- 2020 yılında mazot fiyatı 6,07 TL iken 2021'de 7,25'e, 2022 yılında ise 2020 yılına göre %351 oranda artarak 27,47 TL olmuştur.
- Eylül 2020'de 100 beygir gücündeki traktörün fiyatı 230/250 bin TL'den 2021 yılında 300/450 bin TL'ye, 2022 yılında ise 650/850 bin TL'ye yükselmiştir.
- Temmuz 2021 ile Temmuz 2022 arasındaki enerji fiyatları %143 yükselmiştir.

EPDK Tarafından Tarımda Uygulanacak Tarifelerin Değişimi (kr/kWh)

Tarih	Perakende Tek Zamanlı Enerji Bedeli	Perakende Gündüz Enerji Bedeli	Perakende Puant Enerji Bedeli	Perakende Gece Enerji Bedeli	Dağıtım Bedeli
1 Ocak 2021	53,8485	54,4682	89,8390	26,2035	13,9639
1 Şubat 2022	134,8303	136,2335	216,3321	72,2270	18,6693
1 Ekim 2022	193,2351	195,1716	305,7077	106,8426	18,9925
Artış Oranı %	258	258	240	307	36